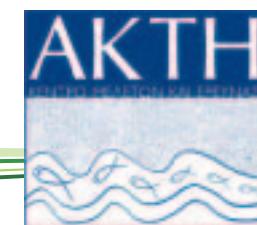

Στην αυλή της Γης

Η σελίδα αυτή ετοιμάζεται από το Κέντρο Μελετών και Έρευνας AKTI. Το φύλλο αυτό αφιερώνεται εξ ολοκλήρου στο μέγα πρόβλημα της διαχείρισης των απορριμμάτων στην Κύπρο και φιλοξενεί το άρθρο/ανοιχτή επιστολή του δρος Μιχάλη Ι. Λοιζίδη, διευθυντή της AKTI, χημικού μηχανικού - μηχανικού περιβάλλοντος, www.akti.org.cy

Για τις απόψεις/σχόλια/εισηγήσεις σας στο akti@akti.org.cy

Και πάλι καλά να λέτε 300 ευρώ τον χρόνο για τα σκουπίδια μας!?

Tην 22α Ιουνίου παρευρέθηκα σε ημερίδα για το Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Οικιακών Αποβλήτων. Τέτοιο "χαμό" είχα χρόνια να ζήσω. Οι Ελλαδίτες μελετητές των δύο προτεινόμενων εργοστασίων να παρουσιάζουν τις "ευφάνταστες" λύσεις τους, το κράτος και μέρος των αρμόδιων τημάτων να χαρορρηται επειδή θα προλάβουμε να κάνουμε χρήση των ευρωπαϊκών κονδυλίων, ενώ άλλα τμήματα να βλέπουν πού οδηγούμαστε αλλά να μην έχουν τη δύναμη ή τον χρόνο να αντιδράσουν, ο εκπρόσωπος της Ευρωπαϊκής Ένωσης να μας υπενθυμίζει ότι μας παραπέμπουν στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο, οι ελάχιστοι δήμαρχοι και οι κοινοτάρχες που παραβρέθηκαν να χτυπιούνται για τα υπέρογκα ποσά που θα κληθούν να πληρώσουν (δηλαδή να πληρώσουμε εμείς) και τέλος φορείς (όπως το ΕΤΕΚ και το ΕΜΠ) και εξειδικευμένοι επιστήμονες να προειδοποιούν ότι με τις προτεινόμενες λύσεις οδηγούμε την Κύπρο σε περιπέτειες!

Ας πάρουμε όμως τα πράγματα από την αρχή. Το 2002 είχα βρεθεί σε μια συνάντηση με Αγγλούς εμπειρογνόμονες, οι οποίοι συμβούλευαν το κράτος μας να παραμείνει στη μία μονάδα ολοκληρωμένης διαχείρισης των αστικών απορριμμάτων, με σταθμούς μεταφόρτωσης όπου υπήρχε ανάγκη, αφού είναι πολύ μικρό το μέγεθος του νησιού και η ποσότητα των απορριμμάτων. Θέσαν μάλιστα ως παράδειγμα πόλεις των εκατομμυρίων κατοίκων, οι οποίες διαθέτουν μία μόνο τέτοια μονάδα! Ο λόγος που επικαλούνταν ήταν το πολύ υψηλό κόστος λειτουργίας των μονάδων αυτών, λόγω των συνεχώς αυστηρότερων ευρωπαϊκών νομοθεσιών και απαιτήσεων περιβαλλοντικής προστασίας, υγειενής, ασφαλείας, ποσούστου και ποιότητας ανακύκλωσης κλπ. Έκτοτε παρακολουθώ με μεγάλη ανησυχία την εξέλιξη των γεγονότων, που εμφανίζουν πάντα το ίδιο μοτίβο αποφάσεων στη μελέτη, στην υλοποίηση και στη λειτουργία των έργων:

* Αφήνουμε πάντα τα χρονοδιαγράμματα να φτάσουν στην εκπνοή τους.

* Με πρόσχημα πάντα τη χρονική πείση, και με δαμόκλειο στην περίοδο από το Δημόσιο-ΕΕ, περιορίζουμε τον χρόνο εμπλοκής-συμμετοχής του κόσμου, των τοπικών αρχών, των οργανωμένων ομάδων, όπως και οποιαδήποτε δυνατότητα διερεύνησης εναλλακτικών επιλογών που θα βοηθούσαν να επιλέξουμε τη βέλτιστη λύση.

* Ετοι, το αποτέλεσμα καταλήγει:

I. Αντί για μία μονάδα επεξεργασίας, που θα ήταν υπεραρκετή για την Κύπρο, αποφασίζουμε τη λειτουργία τεσσάρων συνολικά εργοστασίων επεξεργασίας,

Ανοικτή επιστολή προς τους υπουργούς Εσωτερικών και Γεωργίας

με συνολικό κόστος κατασκευής κεντρικών και περιφερειακών έργων περί μεγάλη ανησυχία την εξέλιξη των γεγονότων, που εμφανίζουν πάντα το ίδιο μοτίβο αποφάσεων στη μελέτη, στην υλοποίηση και στη λειτουργία των έργων:

2. Πληρώνει ο κόσμος: στην περίπτωση της Κύπρης από 50 ευρώ αρχικά ανά τόνο που υπολογίζοταν το μέσο κόστος διαπολίων (εισόδου) στο εργοστάσιο, στη χθεσινή συνάντηση τοπικός κοινοτάρχης ανέφερε ότι διαθέτει τιμολόγια με κόστος 110 ευρώ τον τόνο.

3. Ενώ είχαμε υποσχεθεί στην κοινότητα Λαμπτιών και στις λοιπές γειτονικές προς το εργοστάσιο Κύπρης κοινότητες ότι θα υπήρχε ορκωτός, ανεξάρτητος ελεγκτής-επιθεωρητής για τον έλεγχο όλων των ποιοτικών και περιβαλλοντικών παραμέτρων, δύο χρόνια μετά το έργο λειτουργεί χωρίς την ασφαλιστική αυτή δικλίδια και κανείς δεν φαίνεται να βιάζεται. Τι γίνεται με τα υπερσχημένα; Με την υγεία των πολιτών;

4. Αντί να εκμεταλλευτούμε υφιστάμενες υποδομές όπως την τσιμεντοβιο-

μηχανία, η οποία είναι έτοιμη να καίει το υπόλειμμα των εν λόγω τεσσάρων εργοστασίων διαχωρισμού με 5 ευρώ τον τόνο, θα φτιάξουμε εργοστάσιο καύσης-συμπαραγωγής ενέργειας που θα μας στοιχίζει 37 ευρώ τον τόνο (πέραν του κόστους κατασκευής πολλών εκατομμυρίων) και θα δεσμεύει το σύνολο των σκουπιδιών μας (υπολειμμάτων) στη μία και μόνη λύση της καύσης για τα επόμενα 30 χρόνια! Άλλα και οι ιδιοκτήτες των τεσσάρων μονάδων που παράγουν γκάζι από τα ζωικά απόβλητα είναι έτοιμοι για παραλαβή (ακόμα και δωρεάν) των υπολειμμάτων αυτών για την παραγωγή ηλεκτρισμού και φυτοχώματος, που τόσο χρειάζεται το (φτωχό σε οργανικά και ερημητοποιούμενο) κυπριακό έδαφος.

Κύριοι υπουργοί Εσωτερικών και Γεωργίας και φίλοι λειτουργοί των τημάτων, μόλις έχω επιστρέψει από τη μεγαλύτερη έκθεση τεχνολογικών περιβάλλοντος του Μονάχου, όπου πολλοί

από εσάς παρευρέθηκαν. Δεκάδες νέες λύσεις παρουσιάζονται κάθε χρόνο, με βελτιωμένες αποδόσεις και υποσχέσεις για κέρδη από τα σκουπίδια μας (νέα θεώρηση των απορριμμάτων ως πρώτης ύλης προς αισιοποίηση). Εάν, όπως καταλαβαίνω, βρισκόμαστε για ακόμα μία φορά στο "μπρος γκρεμός και πίσω ρέμα" σε ό,τι αφορά τις δεσμεύσεις και χρηματοδότηση με την ΕΕ, προχωρήστε με τις μονάδες-εργοστάσια διαχωρισμού των απορριμμάτων που έχετε αποφασίσεις. Κατανοούμε ότι ίως δεν μπορείτε να κάνετε πίσω αυτήν τη στιγμή. Όμως στα συμβόλαια με τις εταιρείες που θα αναλάβουν τις νέες μονάδες διαχείρισης των σκουπιδιών διατηρήστε την ευελιξία στις ποσότητες που θα υποχρεωνόμαστε να τους έτοιμουμε. Προς Θεού, μην δεσμεύσετε εμάς και τα παιδιά μας σε λύσεις από τις οποίες δεν θα μπορούμε να απεμπλακούμε για τα επόμενα 30 χρόνια, όπως προβλέπουν οι μελέτες που πα-

ρουσιστικαν και έγιναν εν πολλούς αποδεκτές από τα αρμόδια τμήματα. Επίοτης, σας καλούμε να προχωρήσετε άμεσα στην υλοποίηση όλων των δεσμεύσεων που είχατε λάβει όταν πρωθούσατε το προγράμμα εργοστάσιο διαχείρισης σκουπιδιών στην Κύπρη, με εστίαση στα θέματα υγείας και περιβάλλοντος, ώστε να μην προκύπτει θέμα αφερεγγυότητας και ελλιπούς εμπιστοσύνης του κόδιμου και των κοινοτικών αρχών προς το κράτος στα νέα έργα που προτείνετε.

Επιτρέψτε μου να "προβλέψω", όπως έκανα και στην περίπτωση της Κύπρης, ότι οι τελικές αποφάσεις που θα ληφθούν σύντομα από εσάς, εάν δεν λάβουν υπόψη τους τα πιο πάνω, θα καταδίκασουν τον κόσμο της Κύπρου για τα επόμενα 30 χρόνια σε ένα σύστημα μόνιμης οικονομικής αφαίμαξης και τις τοπικές αρχές σε οικονομικό αδέξιοδο. Γνωρίζοντάς σας προσωπικά δηλώνω ότι αυτό δεν σας αξίζει. Πρέπει όμως εσείς να προστατεύσετε τον εαυτό σας και τους πολίτες. Για αυτό και μη έχοντας χρόνο αλλά και εναλλακτικό τρόπο, με εκτίμηση προς τα άτομα σας κάνω χρήση αποφάσιου του δημόσιου βήματος για να σας μεταφέρω τα πιο πάνω μηνύματα καλόπιστης κριτικής και έγκαιρης προειδοποίησης.